

“No me'n vaig;
sóc qui torna!”

El proper 10 de març farà deu anys de la mort de l'artista alcoià Ovidi Montllor. Entitats i associacions de tot arreu del país han decidit, en un acord tàcit, commemorar l'aniversari i han fet realitat un Any Ovidi que cap instància oficial no ha declarat. Les veus més diverses –i les més joves, també– mostren vigència i vitalitat de l'artista total.

Cap institució no l'ha proclamat, però ja és aquí. S'escampa, creix i es reformula, amb propostes que entre si s'imbrinquen i en generen de noves, amb un impuls que sorprèn els qui hi participen i els qui de fora en contemplen proporcions i vitalitat. És l'Any Ovidi, perquè enguany en fa deu que va morir, perquè n'hi ha molts que el troben –molt– a faltar, perquè ve de gust i desinfecta o, senzillament i com en la cançó, per un col·lectiu i ovidià “Perquè vull!”.

Tot va començar, potser, l'estiu passat, quan es reunien a Alcoi representants de diferents entitats: era tot tan recent encara que ningú no ho hauria dit, però sí: el 2005 ja faria deu anys –deu!– de la mort del cantant i l'actor i l'amic. El calendari ja les té, aquestes coses, i encara que figura i obra d'Ovidi Montllor havien mantingut una presència continuada en el cap i les activitats de molta gent, l'aniversari rodó semblava una bona oportunitat per reestendre record i homenatge. Sandra Obiol, coordinadora del Centre Cultural Ovidi Montllor –Casal Jaume I de l'Alcoià i el Comtat (CCOM), destaca una de les claus de l'èxit i la dimensió d'aquest Any Ovidi tot just encetat: “Jo no adjudicaria a ningú l'única responsabilitat de tots aquests actes: ha estat una confluència simultània d'idees, de ganes, a tot arreu dels Països Catalans.”

En Francesc Ribera, “Titot”, és cantant de Brams. I de Mesclat. I de Dijous Paella. I de la Banda Oficial de l'Eix del Mal. I més. Amb algunes d'aquestes

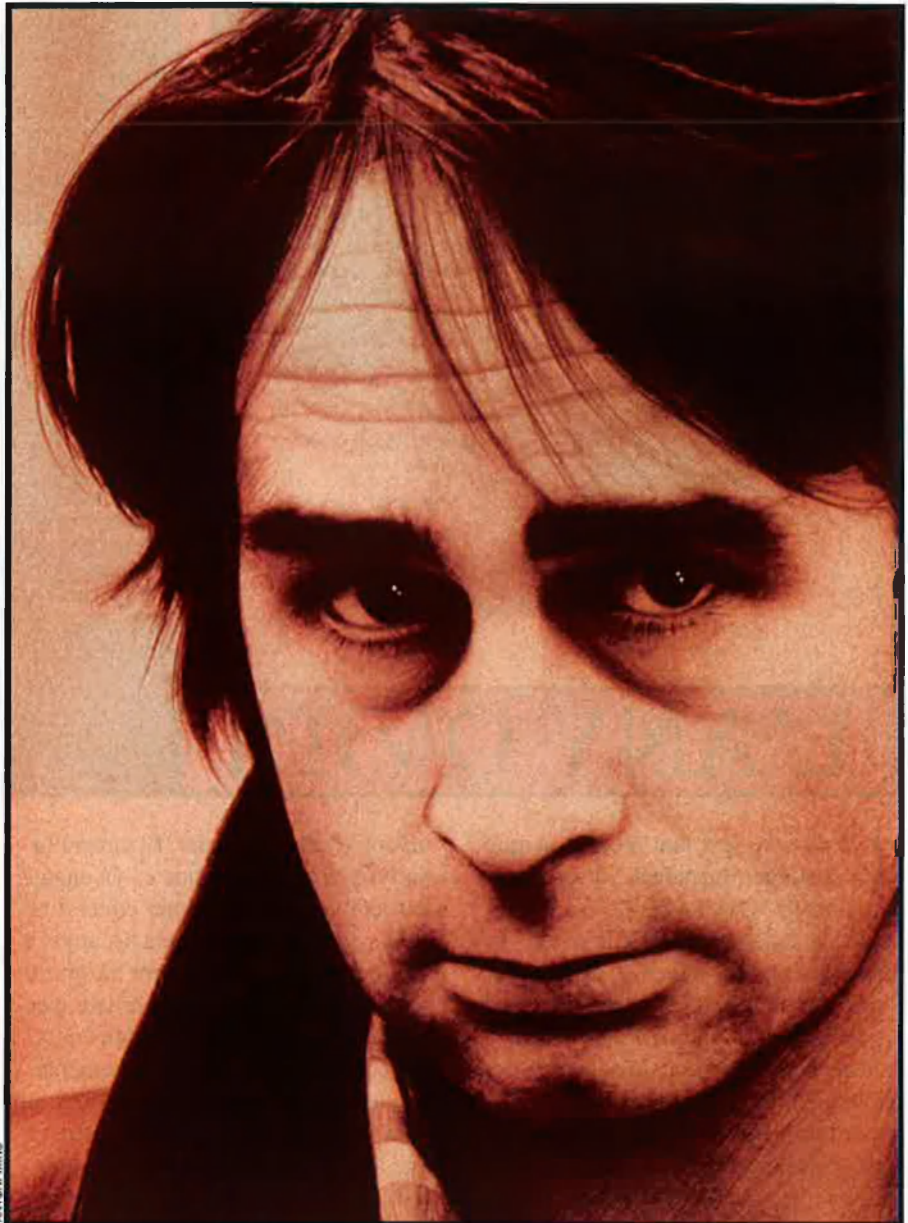
formacions ha dut a l'escenari lletres i músiques d'Ovidi Montllor. De fa temps. Perquè, com tants altres músics joves, no ha perdut de vista la referència artística i compromesa que li representa la figura menuda –immensa en escena– del cantant d'Alcoi. I explica Titot: “L'altre dia em vaig adonar que havia rebut cinc correus idèntics, que m'havien adreçat des de cinc punts diferents on volien fer homenatges a Ovidi. Vaig copiar el correu de tots, els telèfons, i els ho vaig enviar, amb una sola frase: ‘Em sembla que hauríeu de parlar...’.”

I és que difícilment l'encertaríem, si provéssim, ara, d'elaborar cap llistat exhaustiu amb tots els actes que ja hi ha programats, amb els que s'estan gestant, amb els que algú imaginarà demà: hi ha, és clar, l'espectacle “Deu catalans i un rus”, que presenta Toti Soler juntament amb Ester Formosa i Carles Rabassa, que ha comptat amb l'impuls del circuit Resson i que pren com a base onze muntatges poètics que Ovidi i Toti, Toti i Ovidi havien anat preparant durant anys; hi ha les activitats que s'han presentat a les Illes, on es commemoren també, i juntament, els deu anys de la desaparició de Guillem d'Efak (“perquè volem reivindicar-ne la importància i la feina feta, bandejada i arraconada inexplicablement durant anys”, escriuen, des de la Universitat de les Illes Balears, els organitzadors); hi ha les entitats i els casals de tota mena, col·lectius de veïns, associacions d'estudiants, ajuntaments, escoles i instituts.

Ho resumeix Àlex Vendrell, d'Inadaptats (i de La Fera Ferotge, un grup-espectacle creat el 2002 per representar i donar a conèixer al jovent les cançons d'Ovidi Montllor): "Suposo que és l'homenatge que realment es mereix l'Ovidi: el que compta és que sigui viu al poble." Vet aquí una altra mostra de la capacitat de connexió amb les generacions que l'han seguit: només cal re-
passar la quantitat de veus diferents que el versionen, revisen i tenen per referent per adonar-se de la vigència de les cançons, la mala llet i la tendresa que va saber trenar Ovidi Montllor. No costa d'imaginar, per exemple, una mitja riulla ovidiana en sentir-se hardcore o rap dalt de l'escenari, fotent bots a ritme d'Inadaptats, el grup de Vilafranca que li ha dedicat, sencer, el darrer disc de la seva trajectòria. Quan ho explica Àlex Vendrell, de fet, s'hi troba tota la lògica del món: "Nosaltres no ens identifiquem amb un punk tancat, sinó amb un punk d'actitud, i l'actitud és la mateixa que tenia l'Ovidi."

Del punk-rock d'Inadaptats al folk postmodern dels Xerramecu Tiquis Miquis, passant per la barreja de Mesclat, l'ska mestís i d'arrel d'Obrint Pas, la festa de Dijous Paella, la cançó de Feliu Ventura o l'experimentació dels alcoians Verd Cel, per exemple: ben bé sembla que s'hagi d'acomplir fil per randa l'anunci que ja feia ell en cantar de futures "vacances", quan advertia que, "qualsevol dia impensat" tornaria a "emprenyar amb les darreres cançonetes": "Potser d'entrada/ us estranyeu./ bé pel físic/ o la veu./ Però seré altre cop jo". Mil veus, mil formes, idèntica actitud.

Efectivament, Ovidi Montllor ressona amb força, i és exemple per a molts, encara que a d'altres els empipi (o potser perquè els empipa, també). De la incommo-
ditat que continua representant, per a determinades instàncies, la figura d'Ovidi, n'ha tingut exemple recent la comissió organitzadora dels actes commemoratius (que formen les més diverses entitats d'Alcoi i comarques del voltant: des del Club d'Amics de la UNESCO o el CCOM fins a la Coral Polifònica Alcoiana, Amics de Joan Valls i Jordà o el Grup Arrels de Carcaixent, per exemple): "Partim de la man-

ANTONI MIRÓ

Antoni Miró ha realitzat aquesta litografia per col·laborar a finançar els actes de l'Any Ovidi, una edició il·limitada que es pot adquirir des del Casal d'Alcoi (www.acpv.net/alcoi).

cança que a Alcoi no hi ha teatres públics —explica Sandra Obiol—. Hi ha el dels Salesians, que està molt bé, però s'ha de pagar. Com que volíem fer un concert gran, vam demanar a l'Ajuntament que ens ajudaren amb les despeses de lloguer. Res més. Encara no ens han respost." Quan el grup municipal de l'Entesa va portar al ple la qüestió, la regidora de Cultura (actualment, a Alcoi, governa el PP), Trini Miró, "va dir que no ens pensava ajudar perquè deu anys no són suficients, que tal vegada als vint-i-cinc...!".

Evidentment, i més enllà del retrat, això no ha aturat els actes previstos: "Hem hagut de reformular la programació per fer activitats que estiguen al nostre abast, o en espais propis —continua Sandra Obiol—, ajustant al màxim el pressupost i comptant amb la col·laboració de tothom, també dels artistes, que ens cobren només l'imprescindible o que ajuden amb les seues obres. Antoni Miró, per exemple, ha fet una litografia especial que es pot adquirir a molt bon preu i que ens ajudarà a finançar els actes de l'Any Ovidi."

2005

Aquest és el logotip que identifica l'Any Ovidi, una commemoració que va prenent cos per mà de les més diverses entitats del país: allò que anomenem "societat civil" torna a prendre la iniciativa.

L'ANY OVIDI

ANTONI MIRÓ

seua mala consciència, que és el que passa molt sovint en aquest país. Hem de pensar en Toti Soler, que és la meitat d'Ovidi com a cantant: crec que no hem de fer amb Toti el que van fer amb Ovidi. Per exemple”.

Les noves generacions tenen absolutament present l'exemple ovidià, com ho fan també els seus amics i companys d'escenari: el cantant Paco Muñoz, possem per cas, acaba d'editar una petita joia discogràfica: és *Ovidi*, un compendi d'algunes actuacions en directe d'Ovidi Montllor entre els anys 1976 i 1993 que ens retorna la vivesa i la capacitat de domini de l'escena que tenia l'artista alcoià, a més d'un poema de Vicent Andrés Estellés, “Sonata per a Isabel”, que directament li hauríem d'agrair a Paco Muñoz poder escoltar: “Quan va morir Estellés, hi hagué un homenatge al Principal de València –recorda–. Als camerinos, abans de l'espectacle, l'Ovidi va fer: ‘...dic Isabel i canten els canyars’. Què és, això? Em va explicar que encara no ho tenia polít, que era d'un poema a la dona d'Estellés. Li vaig insistir perquè ho féra, ell em va dir que no, però es veu que després s'hi va llançar.” I en va quedar la gravació. I Paco Muñoz en feia còpies per als amics. I ara és a l'abast de tothom.

És cert que alguns ens l'han intentat esborrar impudicament. Però també ho és que hi ha la cançó, i el somriure irònic: “No me'n vaig –feia l'Ovidi–; sóc qui torna!” Que ningú no digui que no havia avisat.

Núria Cadenas

E la nave va, per tant. Potser, perquè, com expliquen Inadaptats al seu disc, “homenatjar Ovidi Montllor és homenatjar la coherència, l'art, la passió, la paraula, el gest, l'anhel de justícia, la terra... i molt més: és vèncer el temps, és fer tornar l'Ovidi de les seves vacances perquè encara, nois, encara dura la vida dura”. Potser, també, perquè el record no pica ferro fred: Ovidi Montllor, malgrat els esforços més o menys subtils, més o menys barroers d'arraconament, ha estat molt més present arreu que no ho advertia, tal vegada,

un cop d'ull superficial. El cantautor xativí Feliu Ventura, que es va enganxar a Ovidi des del primer concert al qual va assistir, quan tenia sis anys, a més de declarar obertament l'admiraació per la completesa de l'artista, per “la seua manera d'explicar les coses, per com va arribar als coneixements que tenia sobre música o literatura, per com va intentar sempre transmetre el que sabia i fer més populars els poemes”, no s'està de denunciar “la gent que es va oblidar d'ell des dels anys vuitanta i que ara proven de rentar la

Cines Babel
Cines Albatros

CINES BABEL
Fra Lluís Colomer, 4 Acc. · València

Amor Idiota
de Ventura Pons

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4€ De dilluns a dijous
i 4,40€ cap de setmana.

Si ets lector d'EL TEMPS:
4€ de dilluns a dijous

(Gestiona el teu compte amb el justificant de pagament)

